

2-3 podium

DE AMERIKAANSE SCHRIJVER JOHN IRVING komt op zijn zeventigste met een zinderende roman met de meest expliciete seksscènes die hij ooit schreef. Vrijwel alle personages in het net verschenen *In een mens* (*In One Person*) zijn ho-

moseksueel, biseksueel of transgender. Dat zijn roman als een politiek statement wordt gezien in Amerika, als een schreeuw om meer tolerantie, vindt de schrijver onzin: „Dit verhaal zat al twaalf jaar in mijn hoofd.”

JOHN IRVING

door ANNET DE JONG

John Irving is in Amsterdam om zijn alweer dertiende roman te promoten, een Bildungsroman verteld vanuit het perspectief van de biseksuele Billy, die verliefd is op een worstelaar én op de veel oudere Miss Frost. Zijn meest bekende boek, het verfilmde *The World According to Garp*, was de best verkochte roman van de jaren 70. Daarna volgden nog vele successen. Met enige verbazing bekijkt Irving de lijvige Nederlandse uitgave van zijn werk: „Veel dikker dan in Amerika.”

We lunchen in de brasserie van Hotel de l'Europe. Voor een man van 70 ziet de schrijver er bijzonder fit uit. Het is niet moeilijk voor te stellen dat Irving in zijn jonge jaren een uitstekend worstelaar was. Hij gaat nog iedere dag naar de sportschool, vertelt hij. Niet om fit te blijven, maar 'om zichzelf fysiek uit te dagen'. „Ik doe het niet omdat ik weet dat het goed voor me is”, zegt hij. „Voor mij is het dezelfde behoefte als de intellectuele uitdaging waarnaar ik altijd op zoek ben.”

De Amerikaan formuleert traag en neemt tijdens het gesprek lange denkpauses. Dat is ook precies de reden dat hij het toetsenbord heeft afgezworen. „Ik typ sneller dan dat ik mijn gedachten kan vormgeven. Mijn laatste drie romans heb ik helemaal met de hand geschreven. Ik hou van een groot leeg bureau, met alleen een schrift en wat papieren er omheen. Mijn pen gaat heel langzaam over het papier.” Met zijn hand geeft hij in de lucht het ritme aan waarin hij schrijft. Zijn rechterhand is zijn kostbaarste bezit, dus heeft hij, tot teleurstelling van zijn uitgever, alle signeersessies afgeblazen.

„Mijn hand is vele keren geopereerd, een gevolg van de worstelsport. Ik heb een bloedhekel aan signeren. Dan krijg ik pijn. Ik doe het gewoon niet meer.” Terug naar de roman. Irving heeft een fascinatie voor mensen met een andere seksuele voorkeur. „Veel van mijn vrienden zijn gay of bi of transgender en hebben daar helemaal geen probleem mee. Het zijn meestal heel sterke persoonlijkheden.” Irving beschouwt zichzelf als hetero.

VEEL VRIENDEN VERLOREN AAN AIDS

‘Worstelen is homo-erotiek’

„Maar vroeger voelde ik me aange-trokken tot iedereen, mannen en vrouwen. Volgens mij heeft iedereen dat. Het is geen 'big deal'. Het kan mij ook niet schelen wie het allemaal wel of niet met elkaar doet. Dat is allemaal prima.”

„Seksuele outsiders hebben een grote aantrekkingskracht op mij. Je komt ze ook overal in mijn boeken tegen. De hoofdpersoon in *A Prayer for Owen Meany* heeft nooit seks.

Hij is een niet praktiserend homo-seksueel. Dat vind ik veel afwijken-dan dan seks hebben met iedereen, zoals Billy wil. Garps moeder heeft maar één keer seks in haar leven. Dat vind ik veel radicaler.”

In de nieuwe roman volgen we Billy zijn gehele leven, tot hij de leeftijd heeft die Irving nu heeft. Het boek begint in de jaren 50, als AIDS nog een onbekende ziekte is. De epidemie in New York in de jaren 80 wordt door Irving aangrijpend beschreven. „Ik woonde in die tijd in New York en heb een paar goede vrienden aan de ziekte verlo-

ren. Daar hoefde ik, helaas, geen re-search naar te doen. Ik weet hoe het is om iemand op te zoeken die gaat sterven. Dit boek is geheel zonder research tot stand geko-men. Ik ben alleen even naar Ham-burg gegaan om te kijken of de tra-

Ontmaagd op zijn 11e door oudere vrouw

vestiescene is veranderd sinds de jaren 50, maar dat was niet zo. De Amsterdamse gay pride heb ik op video gezien.”

De mooie lijven die hij daar zag, zijn hem niet vreemd. Worstelaars moeten voor wedstrijden afvallen en lichter zijn dan hun natuurlijke gewicht. „Jonge mannen, met afge-trainde lichamen en bijna geen kle-ren aan. Worstelen stond heel dicht bij homoseksualiteit, het is een homo-erotische aangelegen-heid. De Grieken hebben het uitgevonden, dan weet je genoeg.”

Het is niet moeilijk om de auto-biografische elementen in het boek te herkennen. Irvings moeder was souffleur in het theater, net als de moeder van Billy; Irving is een groot fan van Charles Dickens, net als Billy; Billy is als kind verlaten door zijn vader, net als Irving. „Na-tuurlijk, ik gebruik dingen van me-zelf, maar er is niet één vriend of fa-miliedlid van mij die zich ooit heeft

maagd door de uit de kluiten ge-wassen veel oudere bibliothecares-se Miss Frost doet in de verte den-ken aan Irvings 'eerste keer'. „Ik ben ontmaagd door een vrouw van eind twintig toen ik elf jaar was. Pas later ben ik me gaan realiseren dat het vanuit haar best vreemd was, om het met een elfjarig kind te wil-len doen. Maar zij was bepaald niet mijn Miss Frost - was het maar waar - en ik heb er gelukkig ook niks aan over gehouden.”

Irving is optimistisch gestemd over de homo-emancipatie en het verbaast hem daarom dat zijn boek als politiek wordt bestempeld. In Amerika gaat het volgens hem juist de goede kant op, ook nu Obama zich heeft uitgesproken voor het homohuwelijk. „Je hebt overal christelijke conservatieven die tegen abortus en het homohuwelijk zijn, maar ze zijn ver in de minderheid. En hoe kleiner ze worden, hoe harder ze gaan schreeuwen. Maar zoals Billy zegt in het boek: ieder-een is intolerant ten opzichte van iets. Dat is in essentie waar *In een mens* over gaat.”

John Irving: „Seksuele outsiders hebben een grote aantrekkingskracht op mij.” FOTO: WILBERTO VAN DEN BOOGAARD

herkend in een van personages. De dingen die ik verzijn zijn vele malen interessanter dan mijn leven. Als ik over mezelf zou moeten schrijven, ben ik heel snel klaar. Ik heb een keer een boekje geschreven over hoe het is om te worstelen én te schrijven. Nou, dat was dun, héél dun.”

De scène waarin Billy wordt ont-

PROFIEL

John Irving werd geboren op 2 maart 1942 in New Hampshire als John Wallace Blunt. Zijn vader, een piloot, was toen al gevlogen. Zijn moeder hertrouwde toen John 6 jaar was met Colin Irving, een do-moeder hertrouwde, net als de vader, net als de vader, net als de vader. Irvings meest autobiografische roman, *Until I Find You* (2004), is een belangrijke rol in zijn boeken, net als Oostenrijk waar hij Duits studeerde. De schrijver woont in Vermont en Toronto, waar zijn echt-genote vandaan komt. Hij heeft drie zonen.

In een mens

De dertiende roman van John Irving is geschreven in de ik-vorm. Hoofdpersoon Billy Abbott groeit op in het fictieve stadje First Sister in Vermont. In zijn puberteit komt hij erachter dat hij op de 'verkeerde personen' verliefd wordt. Hij verlangt hevig naar de veel oudere bibliothecaresse Miss Frost, een breedgeschouderde vrouw met kleine borsten. Maar ook voor worstelaar Kittredge valt hij als een blok. Van zijn pleegvader, die regisseur is van de plaatselijke toneelclub, leert Billy dat hij zijn gevoelens niet moet onderdruken. Shakespeare maakte zich tenslotte ook niet druk om geslacht. Daarom speelt Billy's opa Harry het liefst de vrouwenrollen.

In een mens is een roman over gender en identiteit met personages die je niet licht vergeet.

Kluunpraat

Dan wordt wij zij

Zesenveertig procent van de Nederlanders rekent erop dat het Nederlands Elftal volgende maand het EK wint. De analytici van The Guardian, France Football, Bild, El Mundo Deportivo en de Europese bookmakers zijn iets pessimistischer. Mocht Spanje Europees kampioen worden, krijgt u voor iedere 4 euro 11 uitbetaald. Duitsland levert als winnaar 3 euro voor elke ingelegde euro op. Geen vetpot. Nederland is een outsider. Mochten we het worden, dan bent u spekkoper. Bij William Hill Bookmakers in Londen levert een investering van een luizige 2 euro inleg u 13 euro rendement op. Een veiliger belegging dan in Spaanse staatsobligaties. Wetten die Engelen veel.

We zijn er voor het achtste jaar op rij niet in ge-

slaagd om een finaleplaats van het Eurovisie songfestival te bereiken. Dat ligt niet aan ons, maar aan dat vals zingende kind. En dat ding op d'r kop sloeg natuurlijk als een tooi op een varken. Zeiden we meteen.

Robert Gesink moet dit jaar in de Tour eens een keer op zijn fiets blijven zitten en een podiumplek halen, en zo niet, dan wordt het nooit wat met 'm, net zoals Erik Breukink en Michael Boogerd eigenlijk nooit hebben waargemaakt wat ze ons verplicht waren. En die Arantxa Rus moet binnen nu en een jaar of twee, drie toch wel een Grand Slam-metje winnen, anders serveren we haar af, net zoals dat zusje van Krajicek.

Yuri van Gelder is natuurlijk een ontzettende klootzak om ons talent zo te verkanselen en Epke Zonderland mag dan wel een reïncarnatie zijn van Sietze

en Hielke van de Kameleon, mannen die een pakje coke voor kabouterpost zouden aanzien, maar als hij over drie maanden niet met goud terugkomt uit Londen, dan houdt het natuurlijk op. We kunnen niet eeuwig blijven wachten.

Met het voorafgaande valt allemaal nog te leven, het betreft hier individuele sporters en zangeressen, die hebben gefaald, maar Oranje, dat zijn wijzelf.

In het onwaarschijnlijke geval dat onze jongens over een maand geen Europees Kampioen zijn, dan ligt dat niet aan ons, dan zijn Wesley Sneijder, Robin van Persie en Arjan Robben over het paard getilde jochies met teveel geld en tattoo's.

En dan is Ibrahim Afellay weer een Marokkaan.

Nederlanders lijden aan plaatsvervangende zelfoverschatting. Tot we verliezen. Dan wordt wij zij.

Gerard Timmer

B&B-sternen Moss en Lang.

Feestiland Ibiza.

ZOMERTIJD

Eerder signaleerden wij in deze rubriek al dat de Publieke Omroep geen zomerstop heeft, nu is het officieel. Tv-directeur Gerard Timmer kondigde het vol trots aan in zijn weblog. 'Ook in deze periode - als er minder Nederlanders tv kijken - zien we het bij de Publieke Omroep als onze plicht om Nederland een volledige programme-

ring te bieden'. De NPO wil het woord zomerslaap, zomerstop of alles wat daar aan relateert vermijden.

VOORSPELBAAR?

Een kwart eeuw is *The Bold and the Beautiful* al te zien en daar wordt de komende dagen tijdens het Monte Carlo televisiefestival uitgebreid bij stilgestaan. De wereldberoemde dramaserie

is voor de zevende keer genomineerd voor het bereiken van de meeste kijkers verspreid over vijf continenten (35 miljoen in meer dan 100 landen) en won afgelopen jaar daadwerkelijk de prijs.

RADIO IBIZA

Goh, die hadden we nog niet in het immer dichter begroeid rakende bos van themaradiozenders: 538 Ibiza. Want: „Nu de zomer ook in Nederland haar entree heeft gemaakt, verlang iedereen des te meer naar het ultieme Ibiza-gevoel. Radio 538 maakt het mogelijk en startte afgelopen weekend met het digitale radiokanaal 538 Ibiza (...)

Met de beste Ibiza-hits van dit moment en de fijnste Ibiza-classics”, zo meldt het bedrijf.